

Suomen Amyloidoosiyhdistys

Tiedote Meretojan tautia sairastavien verenluovutusrajoituksesta

Verenluovuttajien terveydentila-arviossa on otettava huomioon sekä luovutetun veren turvallisuuteen (ja sitä kautta potilaan turvallisuuteen) että luovuttajan omaan turvallisuuteen vaikuttavat tekijät. Verenluovutuksen pitää olla turvallinen myös verenluovuttajalle. Tämän vaatimuksen takia monet melko lievätkin sairaudet ovat este verenluovutukselle, koska niihin voi liittyä lisääntynyt riski verenluovutuksen jälkeisille haitoille.

Useimmat neurologiset sairaudet estävät verenluovutuksen nimenomaan sen takia, että sairaus lisää riskiä verenluovutuksen haitoille tai sairauden vuoksi haitan jälkiseuraamukset voivat olla keskimääräistä vakavampia. Kaiken kaikkiaan haittariski verenluovutuksessa on pieni, mutta pyrimme välttämään pienetkin riskit ottamalla huomioon riskiä lisäävät terveydelliset seikat. Näin on myös Meretojan taudin suhteen, verenluovutusrajoitus koskee nimenomaan henkilön omaa turvallisuutta, henkilön veri on sinänsä moitteeton.

Meretojan taudin oireet ja ilmentymät ovat useimmilla melko lievät, mutta tautiin voi iän myötä liittyä myös hitaasti eteneviä ääreishermoston oireita ja toimintahäiriöitä, esimerkiksi niin sanottu rannekanavaoireyhtymä aiheuttaen käsien toimintakyvyn heikkenemistä. Harvinaisena komplikaationa voi esiintyä rytmihäiriöitä tai muita sydänperäisiä oireita.

Verenluovutuksen yhteydessä syntyy joskus hermoärsytys kyynärtaipeessa joko suoran pistovamman tai epäsuorasti verenpurkauman aiheuttaman hermopinteen takia. Tällainen hermoärsytys voisi olla erityisen haitallinen henkilölle, jolla on muutoksia yläraajan ääreishermostossa perussairaudestaan johtuen. Verenluovutuksen aiheuttama äkillinen kiertävän verivolyymin muutos rasittaa verenkertoelimistöä ja mm. rytmihäiriön riskiä lisäävät sairaudet ovat tämän vuoksi luovutuseste.

Riskit saattavat tuntua pieniltä ja päätöksemme pikkutarkkuudelta, mutta haluan korostaa, että Veripalvelun tehtävänä on suojella verenluovuttajia mahdollisilta terveystarpeiltaan ja haittariskit on usein arvioitava sairausryhmittäin (tai muun riskitekijän kuten iän perusteella), koska ei ole mahdollisuutta riittävän tarkkaan yksilölliseen arvioon.

Ystävällisin terveisin

Susanne Ekblom-Kullberg

Lääkäri

Verenluovutuksen lääketieteelliset palvelut

